

Aan alle maatschappelijke partners

Van Gemeente Lansingerland
Onderwerp Aanpassing verordening en de brede maatschappelijke dialoog
Datum 21 oktober 2025
Ons kenmerk U25.04604

Geachte heer, mevrouw,

Op 25 september 2025 heeft de gemeenteraad van Lansingerland besloten om de lokale regels voor het sociaal domein aan te passen. Die regels staan in de Verordening Sociaal Domein en geven duidelijkheid over hoe de sociaal domeinwetten en het gemeentelijk beleid over bijvoorbeeld jeugdhulp en andere zorg worden toegepast op lokaal niveau. Elk jaar worden deze regels aangepast, bijvoorbeeld door veranderingen in de wet, nieuwe uitspraken van de rechter, of veranderingen in het beleid en de uitvoering. Dit jaar is er vanwege de Hervormingsagenda Jeugd en de afbakening van de jeugdhulpplicht onder andere extra aandacht besteed aan de samenwerking tussen jeugdhulp en onderwijs en gebruikelijke en bovengebruikelijke hulp. Met deze brief informeren we u over wat de aanpassing van de verordening per 26 september voor u betekent.

Opdracht vanuit de overheid

De jeugd heeft de toekomst. Door veilig en gezond op te groeien, goed onderwijs te genieten, vrienden te maken, onbekommerd buiten te spelen en te bewegen en te sporten krijgen jeugdigen de goede start die zo belangrijk is. (hervormingsagenda jeugd)

Deze visie is beschreven in de landelijke hervormingsagenda jeugd. De hervormingsagenda jeugd omvat een aantal maatregelen waar gemeenten mee aan de slag moeten. Eén van de maatregelen is het remmen van de groeiende vraag naar jeugdhulp om er zo voor te zorgen dat jeugdhulp beschikbaar blijft voor de meest kwetsbare jeugdigen en hun ouders/verzorgers.

Welke maatregelen nemen wij als gemeente

Op dit moment maakt 1 op de 8 jeugdigen gebruik van jeugdhulp, in het jaar 2000 was dit 1 op de 27. De jeugdzorgsector met alle betrokken partijen, de politiek - zowel nationaal als lokaal - en de samenleving als geheel hebben hier een verantwoordelijkheid in te nemen.

Een landelijke wetswijziging blijft vooralsnog uit. In navolging van tal van gemeenten heeft ook de gemeente Lansingerland besloten de lokale verordening alvast in de geest van de hervormingsagenda aan te passen. Hiermee wordt het beroep op de jeugdwet afgebakend. Daarbuiten starten we 'de brede maatschappelijke dialoog' met onze maatschappelijke partners en met ouders/verzorgers.

Aanpassen van de verordening

De verordening betreft de gemeentelijke regels. Het gaat er voor jeugdigen om wie, waarvoor, wanneer en onder welke voorwaarden hulp mag krijgen.

We passen deze **verordening** aan om ervoor te zorgen dat de meest kwetsbare jeugdigen en hun ouders/verzorgers de hulp krijgen die ze nodig hebben. We zorgen er ook voor dat het voor iedereen duidelijker wordt waar de verantwoordelijkheden liggen. De aanpassingen van de verordening gaan in op 26 september 2025.

Normaliseren en de brede maatschappelijke dialoog

We realiseren ons dat enkel het aanpassen van de verordening niet direct leidt tot datgene wat we graag willen: dat ieder kind gezond en veilig kan opgroeien, met steun dichtbij huis. Idealiter zonder dat daar (specialistische) jeugdhulp voor nodig is. Die hulp moet er zijn voor degenen die dat écht nodig hebben: de juiste zorg, op het juiste moment, op de juiste plek. Vanuit de gemeente wordt die beweging ondersteund door in te zetten op preventie en normaliseren.

Daarover zijn we een doorlopende maatschappelijke dialoog gestart. Samen met alle partners in het systeem van jeugdhulp, verkennen we bijvoorbeeld hoe we een brede blik op normaal gedrag kunnen stimuleren. En hoe we ouders en kinderen kunnen ondersteunen bij het inzetten of opbouwen van sterke sociale relaties of netwerken. De maatschappelijke dialoog gaat onverminderd verder in 2026. Met speciale aandacht voor het betrekken van ouders en jongeren zelf. Heb je hier ideeën over? Of wil je in gesprek over jouw bijdrage aan de maatschappelijke dialoog? Neem contact op Martine Breedveld (coördinator maatschappelijke dialoog) via martine.breedveld@lansingerland.nl

Ondersteuning voor de meest kwetsbare jeugdigen en hun ouders

Bij het aanpassen van de verordening hebben wij erop gelet dat de meest kwetsbare jeugdigen niet buiten de boot vallen. Daarnaast zijn er wijzigingen doorgevoerd die ouders/verzorgers en professionals in het onderwijs nadrukkelijker aanspreken op hun verantwoordelijkheid en rol bij het vinden van passende oplossingen voor jeugdigen.

De belangrijkste wijzigingen die relevant zijn hebben we voor u op papier gezet. Niet alle wijzigingen of de concrete tekst van de verordening staat in deze brief omdat dit te gedetailleerd zou zijn. We sturen de volledige tekst van de verordening wel mee, voor als u hierin geïnteresseerd bent. U kunt de verordening ook digitaal raadplegen via <https://lokaleregelgeving.overheid.nl>

Belangrijkste aanpassingen verordening september 2025

Algemene criteria voor toekennen geïndiceerde jeugdhulp zijn aangescherpt

- Ouders dragen zelf bij aan het vergroten van hun eigen kracht. We verwachten dat ouders oorzaken van overbelasting wegnemen, zoeken hulp voor hun problemen, bekijken of ze kinderopvang of verlof kunnen inzetten, hun werktijden kunnen aanpassen en dat ze proberen hun eigen sociale netwerk te gebruiken
- Als de problematiek van het kind komt door een gezinsprobleem of een probleem van de ouder, dan zetten we niet eindeloos jeugdhulp in op het kind. We zetten alleen hulp in voor datgene waarvoor jeugdhulp zin heeft

Gebruikelijke en bovengebruikelijke hulp zijn duidelijker uitgelegd

Gebruikelijke hulp = wat ouders zelf moeten doen en wat 'erbij' hoort.

Bovengebruikelijke hulp = wat het normale overstijgt en wat je niet altijd zelf kunt doen.

- Gebruikelijke hulp gaat erover dat ouders zelf verantwoordelijk zijn voor het grootbrengen van hun kind. Niet alles wat 'anders'/afwijkend van het gemiddelde is, is bovengebruikelijk. We kijken goed naar de leeftijd van het kind, de aard van de hulp, de frequentie waarmee de hulp wordt gegeven en de duur ervan
- Ook als het kind een beperking heeft, blijft de ouder verantwoordelijk. We bekijken - als er sprake is van bovengebruikelijke hulp - wat een ouder zelf kan. Zijn ze bekwaam, beschikbaar, niet overbelast en veroorzaakt het geen financiële problemen als ze de zorg zelf leveren?

Inzet begeleiding is aangescherpt

We maken onderscheid tussen twee type begeleiding: activerende en ondersteunende begeleiding.

Activerend is het toewerken naar een concreet doel zoals zelf je dagstructuur inrichten.

Ondersteunend is het stukje persoonlijke verzorging dat ook onder de jeugdwet valt. Dan gaat het vaak om zorg voor kinderen met een fysieke beperking/ziekte.

- Het doel van activerende begeleiding is niet alles oplossen. Het doel is dat een gezin het zelf aan kan en zelf kan omgaan met de eventuele diagnose/beperking/hulpvraag van het kind
- Doelen moeten concreet en haalbaar zijn
- Activerende ondersteuning zetten we maximaal 1 jaar in. In dit jaar wordt standaard gewerkt naar borging van het geleerde. Indien verlenging van de jeugdhulp noodzakelijk wordt geacht, dient dit goed onderbouwd te worden door ouders en hulpverleners, met concrete doelen, voor de duur van maximaal een half jaar (Uitzonderingen zijn bij de meest bijzondere of schrijnende zaken mogelijk)
- Bij ondersteunende begeleiding beoordelen we of ouders in staat zijn om de bovengebruikelijke hulp te bieden

De inzet van jeugdhulp bij een onderwijsprobleem is aangescherpt

Een leerprobleem is geen jeugdhulpvraag. Als het gaat om onderwijsdoelen dan is de school daarvoor verantwoordelijk. We zetten dan geen jeugdhulp in. Aanscherping van jeugdhulp betekent voor het onderwijs dat:

- Jeugdhulp *niet* beschikbaar is voor: speltherapie voor leren, remedial teaching, observatie of intelligentieonderzoek voor onderwijs, lesmateriaal of huiswerkbegeleiding
- Als de kern van het probleem bij het onderwijs ligt en hulp heeft ook positieve bijeffecten op andere leefgebieden, dan blijft de oplossing voor het probleem een verantwoordelijkheid van het onderwijs/de school en is het geen jeugdhulp
- Als de hulpvraag zich bevindt op het snijvlak tussen jeugdhulp en onderwijs of als de school jeugdhulp adviseert, dient de school een ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) aan te leveren

Het afnemen van diagnostiektrajecten is aangescherpt

Een diagnose is iets anders dan een uitgebreide intake en onderzoek naar de oorzaak van het probleem. Het gaat hier echt om een traject met onderzoek waaruit een diagnose komt (denk aan autisme, hoogbegaafdheid, ADHD). De aanscherping betekent:

- We zetten diagnostiek alleen in als een diagnose essentieel is voor het vinden van goede behandeling of passende begeleiding voor het kind of zijn/haar systeem. Bijvoorbeeld: als een kind begeleiding nodig heeft omdat het druk is of bv angstig, maar voor de hulp aan het kind of het systeem is die diagnose niet essentieel, dan bekostigen we dat *niet* vanuit de jeugdhulp.
- Een kind krijgt maximaal 1x in de drie jaar een diagnostisch onderzoek
- Een diagnose voor het maken van aangepaste toetsen en examens is geen vereiste
- <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/eindexamens/aangepast-examen/aangepast-examen-voortgezet-onderwijs>

Tot slot

Mocht u nog vragen hebben over de aanpassingen van de verordening, dan kunt u contact opnemen met Sandra Terol (beleidsadviseur Jeugd) via Sandra.terol@lansingerland.nl.

Met een vriendelijke groet,
gemeente Lansingerland

Esther Boonstra
Concerndirecteur Samenleving